

22.4.2021

Liikenne- ja viestintäministeriö

Nummelan Lentokenttäyhdistys ry:n lausunto matalalentoverkostosta, selvitys konseptin toteutusvaihtoehdoista

Nummelan Lentokenttäyhdistys ry on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tavoitteena on edistää ja kehittää Nummelan lentokentän toimintaa. Nummelan Lentokenttäyhdistys katsoo, että Nummelan lentokentän tulee olla mukana mahdollistamassa lentopaikkaverkoston tehokkaampaa käyttöä ja sähköisen ilmailun kasvua. Nummelan Lentokenttäyhdistys ry suhtautuu myönteisesti miehittämättömän ilmailun kehitykseen.

Lausuntomme:

NLY katsoo, että väliraportti on laadittu varsin kattavasti käsittäen kaikki osa-alueet, mitkä voivat liittyä matalalentoverkostoon ja sen käyttämiseen. Konseptin kehittäminen on erittäin laaja kokonaisuus ja väliraportista käy ilmi, että konseptissa on vielä erittäin monia avoimia asioita, niin menetelmien kuin teknologioiden osalta. Näitä ratkottaessa on syytä huomioida kevyen kaupallisen ilmailun tarpeet ja mahdolliset vaadittavat kyvykkyydet. Siinä tulee huomioida, että toteutettava ratkaisu edistää ilmailun toimintaedellytyksiä ja mahdollistaa toiminnan kasvun ja kehittämisen.

Nummelan osalta matalalentoverkosto tarkoittaa GPS-pohjaisia lähtö- ja tulomenetelmiä eli reittejä. NLY:llä on käynnissä projekti koskien ko. menetelmiä.

NLY katsoo, että matalalentoverkoston tulee olla mahdollinen kiinteäsiipisille ilma-aluksille ja sen tulee olla avoin kaikille tarvittavan kyvykkyyden omaaville toimijoille. Kyvykkyyksivaatimus voi olla reitti- tai aluekohtainen. Kyvykkyyksivaatimus tulee olla oikein mitoitettu ja selkeästi määritelty. Lähtö- ja lähestymismenetelmät tulisi jakaa normaalisti ilmailutiedotusjärjestelmän kautta.

Reittiverkoston runkoreittien suunnittelussa on syytä noudattaa erityistä huolellisuutta, jotta vältetään tarpeettomilta riskeiltä, jotka syntyvät runkoreitin kulkiessa yleisilmailun tyypillisten käyttöalueiden läpi tai lähellä.

NLY ei ota kantaa siihen, tarvitseeko kaikkien reittien olla julkisia. Sen sijaan on erityisen tärkeää, että reittejä käyttävät ilma-alukset tekevät itsensä

LAUSUNTO

22.4.2021

näkyviksi. Ei julkisilla reiteillä lentävillä ilma-aluksilla tulee olla kyvykkyyttä väistää muita ilma-aluksia. Kyvykkyyksivaatimus (väliraportissa lueteltu ACAS, TMZ, RMZ) tulisi laajentaa käsittämään myös See & Avoid menetelmät ja laitteet, kuten FLARM, ADS-B, TCAS, DRI ja NRI sekä Remote ID. TMZ on mahdollinen, jos miehittämätön ilma-alus on yhteydessä ilmaliikennepalvelun tuottajaan ja siten porrastaa toimintansa muuhun liikenteeseen. Tavoitteena tulee olla, että ilma-alukset on varustettu riskiarvioiden perusteella yhtenevällä kyvykkyydellä. Kyvykkyyksivaatimus ei saa kuitenkaan muodostaa rasiitetta yleisilmailulle.

Suomen Ilmatilan hallinnan kannalta on välttämätöntä, että matalalentoverkosto kytkeytyy joustavasti niihin ilmatilan hallinnan malleihin, jotka tulevat koskemaan miehittämätöntä ilmailua. Jo nyt on nähtävissä useita erilaisia päällekkäisiä ilmatiloja, joiden keskinäinen asema on epäselvä. Matalalentoverkoston tulee kaikissa vaihtoehdoissa tukea, mahdollistaa ja edistää joustavaa ilmailua sen kaikissa muodoissa.

Matalalentoverkoston toteuttaminen on rahoitettava valtion budjettirahoituksella. Useissa keskusteluissa toimijoiden, viranomaisten ja ministeriöiden kanssa on todettu, ettei uudet teknologiat toteudu, mikäli käyttäjät joutuvat rahoittamaan sen. Tämä ei tietenkään sulje pois sitä, että myöhemmässä vakiintuneessa tilanteessa käyttäjiltä perittäisiin maksuja, kuten ilmaliikenteen palvelumaksuja veloitetaan nytkin.

Matalalentoverkoston toteuttaminen on tehtävä useassa vaiheessa, koska tällä hetkellä ei voida tunnistaa kaikkia tarpeita. Esimerkiksi valvomattomien lentopaikkojen GPS pohjaisten menetelmien laadintaan ei ole käytäntöä, eikä vaatimuksia.

Tässä lausunnossa on käsitelty vain ilmeisimmät havainnot ja konseptin tarkentuessa tulee varmasti esiin uusia asioita, joihin olisi tärkeää kyetä ottamaan kantaa heti.

Kunnioitavasti,
Tom Arppe
Nummelan Lentokenttäyhdistys ry